



**WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI**

Wrocław, dnia 19 lutego 2024 r.

ZP-KNPS.431.7.1.2024.AT

Pani  
**Joanna Bytniewska**  
Kierownik  
Ośrodka Pomocy Społecznej  
w Jaworzynie Śląskiej

### **Wystąpienie pokontrolne**

W dniach 15 i 16 stycznia 2024 r. na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 3 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 190), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1993), art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297 ze zm.) oraz art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1923) zespół kontrolerów: Agnieszka Toporowska - Karp - starszy specjalista, przewodnicząca zespołu, oraz Ewa Lasota – starszy specjalista, kontroler z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do zasiłków dla opiekunów oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, oraz warunków nabywania prawa

do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 1 listopada 2023 r. do dnia 15 stycznia 2024 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmowała okres od dnia 1 października 2023 r. do dnia 15 stycznia 2024 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów od dnia 14 maja 2014 r. do dnia 15.01.2024 r., natomiast kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem” obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 15 stycznia 2024 r.

Kontrola realizowana jest zgodnie z zatwierdzonym w dniu 19 grudnia 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2024 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej w dniu 6.02.2024 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń. W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Joanna Bytniewska zatrudniona na stanowisku Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej od dnia 15 czerwca 2018 r. Powołanie na stanowisko kierownika OPS nastąpiło Zarządzeniem Nr 92/B/18 Burmistrza Jaworzyny Śląskiej z dnia 15 czerwca 2018 r.

W okresie objętym kontrolą poprzednio tut. jednostką kierowali:

- Elżbieta Pawlik - od 1 lipca 1990 r. do 30 czerwca 2015 r.,
- Bogdan Klim - od 1 września 2015 r. do 30 kwietnia 2016 r., od dnia odwołania tj. 18 marca 2016 r. do 30 kwietnia 2016 r. był zwolniony z obowiązku świadczenia pracy,
- Wojciech Burdek – od 18 kwietnia 2016 r. do 28 kwietnia 2016 r.

(dowód: akta kontroli, str.55)

Burmistrz Miasta Jaworzyna Śląska upoważnił:

- Panią Elżbietę Pawlik – Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej na podstawie:
- ✓ Upoważnienia z dnia 4.05.2004 r. oraz upoważnienia z dnia 23.11.2004 r. do wydawania decyzji w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych.

- ✓ Zarządzenia Nr 110 B/08 z dnia 31.07.2008 r. do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.
- ✓ Zarządzenia Nr 145/B/08 z dnia 29.10.2008 r. do przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych u dłużników alimentacyjnych oraz odbioru od nich oświadczeń majątkowych.
- ✓ Zarządzenia Nr 12/B/09 z dnia 29.01.2009 r. do przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych.
- ✓ Zarządzenia Nr 120/B/10 z dnia 24.06.2010 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.
- ✓ Upoważnienia z dnia 15.05.2014 r. do prowadzenia postępowania w sprawach zasiłków dla opiekunów i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

- Panią [REDAKTOWANO]

[REDAKTOWANO] na podstawie:

- Upoważnienia z dnia 20.05.2004 r. do wydawania decyzji w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych.
  - Zarządzenia Nr 58/B/15 z dnia 6.05.2015 r. do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym do wydawania indywidualnych decyzji administracyjnych w tych sprawach.
  - ✓ Zarządzenia Nr 59/B/15 z dnia 6.05.2015 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.
- Panią Joannę Bytniewską – Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej na podstawie:
- ✓ Zarządzenia nr 145/B/08 z dnia 29.10.2008 r. do przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych u dłużników alimentacyjnych.
  - ✓ Zarządzenia nr 94/B/15 z dnia 1 lipca 2015 r. do:
    - prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych,
    - prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych i postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego,

- podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji,
  - przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego,
  - przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust.1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,
  - prowadzenia postępowań administracyjnych w zakresie ustalenia i wypłaty zasiłków dla opiekunów oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.
- ✓ Zarządzenia nr 41/B/16 z dnia 21.03.2016 r. do:
- prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych,
  - prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych i postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
  - podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji,
  - przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego oraz odbierania oświadczeń o stanie majątkowym,
  - przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust.1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,
  - prowadzenia postępowań administracyjnych w zakresie ustalenia i wypłaty zasiłków dla opiekunów oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.
- ✓ Zarządzenia nr 64/B/16 z dnia 29.04.2016 r. do:
- prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych,
  - prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych i postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
  - podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji,

- przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego oraz odbierania oświadczeń o stanie majątkowym,
- przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust.1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- prowadzenia postępowań administracyjnych w zakresie ustalenia i wypłaty zasiłków dla opiekunów oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.
- ✓ Zarządzenia nr 164/B/16 z dnia 16.11.2016 r. do występowania z wnioskami o udostępnienie danych lub informacji z Centralnej Ewidencji Kierowców w zakresie posiadania uprawnienia do kierowania pojazdami przez dłużników alimentacyjnych, celem realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
- ✓ Zarządzenia nr 02/B/17 z dnia 2.01.2017 r. do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach o przyznanie jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, celem realizacji zadań wynikających z powyższej ustawy.
- ✓ Zarządzenia nr 92/B/18 z dnia 15.06.2018 r. do:
  - prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych,
  - prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach o przyznanie jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
  - prowadzenia postępowań w zakresie ustalenia i wypłaty zasiłków dla opiekunów oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
  - prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
  - podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji,
  - występowania z wnioskami o udostępnienie danych lub informacji z Centralnej Ewidencji Kierowców w zakresie posiadania uprawnienia do kierowania pojazdami przez dłużników alimentacyjnych, celem realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,



-przekazywania do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust.1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

- Panią [REDACTED]

[REDACTED] na podstawie:

- ✓ Zarządzenia Nr 34/B/18 z dnia 5.03.2018 r. do
  - prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych,
  - prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach o przyznanie jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
  - prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych i postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
  - podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji,
  - przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust.1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,
  - prowadzenia postępowań w zakresie ustalenia i wypłaty zasiłków dla opiekunów oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

- Panią [REDACTED]

[REDACTED] na podstawie:

- ✓ Zarządzenia Nr 145/B/08 z dnia 29.10.2008 r. do przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych u dłużników alimentacyjnych oraz odbioru od nich oświadczeń majątkowych.
- ✓ Upoważnienia Kierownika OPS w Jaworzynie Śląskiej z dnia 23.03.2016 r. oraz Zarządzenia Nr 06/B/24 z dnia 11.01.2024 r. do:
  - prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego z wyłączeniem wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych,

- prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów z wyłączeniem wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

✓ Zarządzenia Nr 165/B/16 z dnia 16.11.2016 r. do:

- podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowania w tych sprawach z wyłączeniem wydawania decyzji administracyjnych,

- występowania z wnioskami o udostępnienie danych lub informacji z Centralnej Ewidencji Kierowców w zakresie posiadania uprawnienia do kierowania pojazdami przez dłużników alimentacyjnych, celem realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

- Panią [REDACTED]

[REDACTED] na podstawie:

✓ Zarządzenia Nr 59/B/16 z dnia 26.04.2016 r. do:

- prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów z wyłączeniem wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych,

- prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego z wyłączeniem wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

✓ Zarządzenia Nr 03/B/17 z dnia 2.01.2017 r. do prowadzenia postępowań w sprawach o przyznanie jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, z wyłączeniem wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

- Panią [REDACTED]

[REDACTED] na podstawie:

✓ Zarządzenia Nr 59/B/16 z dnia 26.04.2016 r. do:

- prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów z wyłączeniem wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych,

- prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego z wyłączeniem wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

- Pana Bogdana Klima – Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej na podstawie:

✓ Zarządzenia Nr 137/B/15 z dnia 8.09.2015 r. do:

- prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych,
- prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych i postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji,
- przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego,
- przekazywania do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust.1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- prowadzenia postępowań w zakresie ustalenia i wypłaty zasiłków dla opiekunów oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

- Pana Wojciecha Burdka – Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej na podstawie:

✓ Zarządzenia Nr 57/B/16 z dnia 20.04.2016 r. do:

- prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych,
- prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych i postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji,
- przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego,
- przekazywania do biura informacji gospodarczej informację o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust.1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- prowadzenia postępowań w zakresie ustalenia i wypłaty zasiłków dla opiekunów oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

(dowód akta kontroli str.101-116 )





nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

**Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie:**

1. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.) - zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.
2. Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1340).
3. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r., poz. 1481).
4. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1993) – zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
5. Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz.U. z 2023 r., poz. 1341).
6. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297 ze zm.).
7. Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2023r., poz. 1923).
8. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie wzoru wniosku o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (Dz. U. z 2016 r., poz. 2234).
9. Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 26.01.2023 r. w sprawie wzoru wniosku o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę

zagrożającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (Dz. U. z 2023 r., poz. 211).

10. Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.) – zwanej dalej k.p.a.
11. Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1138 ze zm.).
12. Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.) - zwana dalej ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy.
13. Ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (t. j. Dz.U. z 2021 r., poz. 672).

#### **Podczas kontroli dokumenty udostępniali i wyjaśnień udzielali:**

Pani Joanna Bytniewska - Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej.

#### **Informacje ogólne:**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej został powołany na mocy Uchwały NR XI/42/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Jaworzynie Śląskiej z dnia 28 lutego 1990 r. w sprawie powołania Ośrodka Pomocy Społecznej Miasta i Gminy w Jaworzynie Śląskiej.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o:

- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem nr 8/2019 z dnia 31 grudnia 2019 r. Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej,
- Statut przyjęty Uchwałą NR XLIII/12/14 Rady Miejskiej w Jaworzynie Śląskiej z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej oraz Uchwałą NR XIV/2016 z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie zmian w statucie Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej.

(dowód: akta kontroli, str.53)

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

*„Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej informuje osoby ubiegające się o świadczenia o terminach składania wniosków poprzez pisemne informacje w siedzibie Ośrodka, informacje dołączone do wniosków o ustalenie prawa do świadczeń, na stronie internetowej Ośrodka: <https://jaworzynaslaska.naszops.pl> i Urzędu Miejskiego w Jaworzynie Śląskiej: <https://www.jaworzyna.net>. Informacja, o której mowa, przekazywana jest także w bezpośrednich i telefonicznych kontaktach ze świadczeniobiorcami”.*

(dowód: akta kontroli, str.57)

Świadczenia rodzinne, zasiłki dla opiekunów, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, przekazywane są w następujących formach:

- rachunek bankowy,
- przekaz pocztowy,
- gotówką w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej.

(dowód: akta kontroli, str.59)

Godziny pracy Ośrodka:

Poniedziałek – piątek – 7:30 – 15:30.

W środy Ośrodek jest nieczynny dla interesantów.

(dowód: akta kontroli, str.61)

Z informacji przekazanej przez Kierownika OPS w Jaworzynie Śląskiej wynika, iż w okresie objętym kontrolą do Ośrodka nie wpływały skargi dotyczące obsługi klienta w związku z realizacją zadań wynikających z ustaw: o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, „Za życiem”, o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

(dowód: akta kontroli, str.63)

Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod pozycją nr 1/2024.

### **1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.**

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

Na okres zasiłkowy 2023/2024 rozpoczynający się od 1.11.2023 r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej do dnia 15.01.2024 r. wpłynęło 141 wniosków

o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych. Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 4 wnioski. Do innych organów według właściwości nie przekazano żadnych wniosków. Zamknięto bez nadania biegu lub bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełniania danych w ustawowo wyznaczonym terminie 9 wniosków.

W okresie zasiłkowym 2023/2024 do dnia kontroli świadczenia rodzinne pobierało 313 rodzin. Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 116 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko – 35 rodzin,
- na 2 dzieci – 42 rodziny,
- na 3 dzieci – 24 rodziny,
- na 4 i więcej dzieci – 15 rodzin.

W okresie zasiłkowym 2023/2024 do dnia kontroli w Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej wypłacono 372 zasiłki rodzinne, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 84,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 269,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 19,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 0.

Ośrodek wypłacił 274 dodatki, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 1,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 2,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 16,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy – 10,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 3 ustawy – 0,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 2 ustawy – 0
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 3 ustawy – 0,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 4 ustawy – 0,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 8,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 49,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 14,



- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 0,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 74,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 100.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 456 zasiłków pielęgnacyjnych, 116 świadczeń pielęgnacyjnych, 5 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka, 0 specjalnych zasiłków opiekuńczych oraz 20 świadczeń rodzicielskich.

Ośrodek w okresie od 1.11.2023 r. do 15.01.2024 r. zrealizował wypłatę świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 473 679,94 zł.

W okresie od dnia od 1.11.2023 r. do dnia kontroli Ośrodek wydał 176 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych.

W tym okresie wydano 11 decyzji odmownych. Od treści wydanych decyzji 1 wnioskodawca wniósł odwołanie do organu II instancji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze uchyliło decyzję organu właściwego i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

**1.J.J** – 61.2023 z dnia 8.11.2023 r.

**2.A.M.** – 97.2023 z dnia 6.12.2023 r.,  
83.2023 z dnia 1.12.2023 r.,  
90.2023 z dnia 5.12.2023 r.

**3.L.D.** – 85.2023 z dnia 1.12.2023 r.

**4.D.D.** – 1.2023 z dnia 6.09.2023 r.

**5.K.S.** – 65.2023 z dnia 10.11.2023 r.

**6.J.W.** - 88.2023 z dnia 4.12.2023 r.

**7.A.F.** - 55.2023 z dnia 7.11.2023 r.

**8.A.K.** - 100.2023 z dnia 11.12.2023 r.

**9.J.G.** - 32.2023 z dnia 9.10.2023 r.

**10.I.P.** - 6.2023 z dnia 7.09.2023 r.

**11.M.H.** - 69.2023 z dnia 14.11.2023 r.

**12.Z.J.** - 111.2023 z dnia 15.12.2023 r.

- 13.M.G.**- 4.2023 z dnia 6.09.2023 r.  
**14. P.P.**- 8.2023 z dnia 7.09.2023 r.  
**15.W.M.** - 74.2023 z dnia 16.11.2023 r.  
**16. D.W.**- 377.2023 z dnia 8.11.2023 r.  
**17. A.P.** - 18.2023 z dnia 14.09.2023 r.  
**18. S.Z.** - 14.2023 z dnia 13.09.2023 r.  
**19. A.H.** - 31.2023 z dnia 9.10.2023 r.  
**20.E.Sz.** – 38.2023 z dnia 16.10.2023 r.  
**21. J.O.** - 53.2023 z dnia 6.11.2023 r.  
**22. A.M.** - 83.2023 z dnia 1.12.2023 r.  
**23. K.K.** - 350.2023 z dnia 2.10.2023 r.  
**24. J.F.** - 57.2023 z dnia 8.11.2023 r.  
**25. S.B.** – 105.2023 z dnia 13.12.2023 r.  
**26. M.M.**- 375.2023 z dnia 6.11.2023 r. ze zm.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 52 zasiłków rodzinnych oraz 85 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
  - urodzenia dziecka – 1,
  - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 1,
  - samotnego wychowywania dziecka – 5,
  - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 20,
  - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 7,
  - rozpoczęcia roku szkolnego – 36,
  - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 14,
  - podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła poza miejscowo - 0
- 3 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 3 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 3 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 3 świadczeń rodzicielskich.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

OPS w Jaworzynie Śląskiej samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika,
- przesyłanego drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny systemu informacji oświatowej.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych. W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W celu określenia dochodu strona składała oświadczenie o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarza/położnej potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej w okresie objętym kontrolą tj. od 1.11.2023 r. do 15.01.2024 r. nie zwracał się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o podanie informacji w sprawie ustalenia niezbędnego okresu ubezpieczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za osoby, które pobierają specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne.

(dowód: akta kontroli, str.65)

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

## **2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.**

Wypłata świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.) oraz ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

W okresie zasiłkowym 2023/2024 do dnia kontroli Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej realizował świadczenia rodzinne dla 3 rodzin na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W okresie od 1.11.2023 r. do 15.01.2024 r. Ośrodek wydał 4 decyzje administracyjne w sprawach świadczeń rodzinnych. Od treści wydanych decyzji nie złożono żadnego odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczącej zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami i decyzji dotyczącej świadczenia rodzicielskiego o następujących numerach:

**1.L.Ch.** – 110.2023 z dnia 19.12.2023 r.,  
108.2023 z dnia 19.12.2023 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na złożonych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenie rodzinne oraz dane członków ich rodziny. Ponadto dokumentacja zawierała zaświadczenia o nadaniu nr Pesel dla obywatela Ukrainy i datę przekroczenia granicy.

OPS w Jaworzynie Śląskiej samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:



- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
  - Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
  - Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
  - CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
  - CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
  - Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika,
- przesyłanego drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny systemu informacji oświatowej.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin ich wypłaty był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

### **3. Postępowanie dotyczące przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.**

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych. Wraz z przejęciem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

realizowane jest na podstawie art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranymi na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej, w okresie zasiłkowym 2023/2024 do dnia kontroli przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 4 wnioski wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację 1 przekazanej sprawy:

#### **1. M.J.**

W skontrolowanej sprawach Strona informowała w drodze oświadczenia o podjęciu pracy przez członka rodziny za granicą. W aktach sprawy były dokumenty potwierdzające kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, takie jak adres i charakter pobytu. Podano również daty pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanej sprawie nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. W uprzednio złożonych i rozstrzygniętych przez Ośrodek wnioskach podano skład rodziny i dane umożliwiające identyfikację i weryfikację osób, tj. nr PESEL.

Złożone oświadczenie wraz z kopią umowy i złożonym wnioskiem oraz załączonymi do niego dokumentami, w tym weryfikacjami w systemie MF, ZUS i Pesel przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego z zachowaniem terminów o których mowa w art. 35 k.p.a.

W skontrolowanej sprawie nie stwierdzono nieprawidłowości.

#### **4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.**

Ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297 ze zm.). Ustawa daje prawo korzystania ze świadczenia osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548 ze zm.) z dniem 1 lipca 2013 r.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej od dnia wejścia w życie ustawy, tj. 15.05.2014 r. wypłacił 288 świadczeń z tytułu zasiłku dla opiekuna na łączną kwotę 153 400,30 zł.

W okresie tym wydał 19 decyzji administracyjnych, w tym żadnej decyzji odmownej. Od treści wydanych decyzji wniesionych zostało 6 odwołań do organu II instancji. SKO dwie zaskarżone decyzje utrzymało w mocy, w 2 sprawach uchyliło decyzję organu i przekazało sprawę do ponownego rozpoznania, a w 2 sprawach uchyliło decyzję organu i umorzyło postępowanie organu właściwego.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna, o następujących numerach:

**1.D.W.** – 497/2014 z dnia 17.06.2014 r. ze zm.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna wszczynano na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek. Na złożonym wniosku widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wniosek złożony został nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Ustalając prawo do zasiłku dla opiekuna za okres od dnia wejścia w życie ustawy udokumentowano w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej, fakt sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawano w terminie. W sposób prawidłowy określały elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a., tj. oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydawania decyzji. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Kopie dokumentów niezbędnych do przyznania świadczenia uwierzytelnione były przez organ właściwy. Okres uprawnienia oraz wysokość przyznanego świadczenia ustalone były prawidłowo.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

## **5. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.**

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1993).

W okresie świadczeniowym 2023/2024 do dnia kontroli pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano 48 osobom z 32 rodzin. W tym okresie wypłacono 146 świadczeń na łączną kwotę 62 454,40 zł, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 130 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 16 świadczeń,
- 25 lat i więcej – 0 świadczeń.

W okresie świadczeniowym 2023/2024 do dnia kontroli Ośrodek wydał 48 decyzji administracyjnych w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym 1 decyzję odmowną. Od treści wydanych decyzji nie złożono żadnego odwołania do organu II instancji.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą 11 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 6 decyzjami administracyjnymi dla 5 wnioskodawców.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

**1.K.L.** – 15.2023 z dnia 12.09.2023 r.,

14.2023 z dnia 12.09.2023 r.

**2.M.S.** – 30.2023 z dnia 25.09.2023 r.

**3.M.J.** – 1.2023 z dnia 24.08.2023 r.

**4.M.E.** – 20.2023 z dnia 18.09.2023 r.

**5.P.B.** – 33.2023 z dnia 27.09.2023 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądzających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej.

Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Sposób doręczenia decyzji był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a. Ponadto w decyzjach w sposób prawidłowy wykazano elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

## **5. Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.**

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1993).



W okresie świadczeniowym 2023/2024 Ośrodek prowadził postępowanie w stosunku do 115 dłużników alimentacyjnych z terenu gminy. W 25 przypadkach skierowano do organu właściwego dłużnika wnioski o podjęcie działań, w tym o przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego. Otrzymano 20 wniosków od organu właściwego wierzyciela o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Przeprowadzono 17 wywiadów oraz odebrano 17 oświadczeń majątkowych. Do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy zobowiązano 3 dłużników. PUP informowano o potrzebie aktywizacji 5 dłużników alimentacyjnych. W 2 sprawach Organ otrzymał od starosty informacje o odmowie dokonania przez dłużnika alimentacyjnego czynności o których w art. 5 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy. Ośrodek wystąpił z 3 wnioskami do centralnej ewidencji kierowców z zapytaniem czy dłużnik posiada uprawnienia do kierowania pojazdami. W okresie objętym kontrolą skierowano do starosty 1 wniosek o zwrot zatrzymanego prawo jazdy. Przekazano, w ramach podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych 3 wnioski o ściganie za przestępstwo z art. 209 kodeksu karnego. W powyższym okresie Ośrodek wszczął trzy postępowania o uznanie dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Wydane zostały w okresie świadczeniowym 2023/2024 dwie decyzje o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz dwie decyzje o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

W okresie świadczeniowym 2023/2024 do biura informacji gospodarczej przekazano 10 informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej zgłasza zaległości dłużników alimentacyjnych do niżej wymienionych biur informacji gospodarczej:

1. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A,
2. ERIF – Biuro Informacji Gospodarczej S.A
3. Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A.
4. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
5. Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych BIG S.A. ( zawieszona działalność od 1.02.2023 r. )

(dowód: akta kontroli, str.67)

Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej działając jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji (art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów).

Kierownik Ośrodka wyjaśnił:

*„ (...) Ustawodawca nie nakłada na organ obowiązku wytaczania powództwa, daje organowi taką możliwość. Z oświadczeń wnioskodawców o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji innych niż dłużnik alimentacyjny najczęściej wynika, że wnioskodawcy nie posiadają tych informacji (czasami nie znają nawet danych osobowych, miejsca zamieszkania) lub osoby zobowiązane znajdują się w trudnej sytuacji ekonomicznej lub nie żyją. Podkreślić należy, że podczas przyjmowania wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wnioskodawcy są informowani o możliwości wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, jednakże nikt nie wnioskował o wszczęcie takiego postępowania, niejednokrotnie tłumacząc, że to dłużnik ma realizować obowiązek alimentacyjny wobec swojego dziecka, a nie inne osoby”.*

(dowód, akta kontroli, str.69)

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 7 następujących dłużników alimentacyjnych: nr 1 (D.W.), nr 2 (K.S.), nr 3 (Z.S.), nr 4 (P.S), nr 5 (T.G.), nr 6 (D.K.), nr 7 (P.E.).

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Informował również dłużników o przekazaniu do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałych z tytułu

zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej do ich całkowitego zaspokojenia, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego.

Ponadto ustalono, że Ośrodek przekazywał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzję przyznającą osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Dodatkowo, jako organ właściwy wierzyciela występował z wnioskami do komornika sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, dołączając do wniosku decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz informację o rozpoczęciu realizacji ww. decyzji i terminie wypłat świadczeń w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

## **6. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.**

Wypłata jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1923).

W okresie od 1.01.2017 r. do 15.01.2024 r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworzynie Śląskiej wpłynęło 12 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia. Pomoc przyznano 9 osobom. Ośrodek wydał 11 decyzji administracyjnych w sprawie jednorazowego

świadczenia, w tym 2 odmowne, 1 wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia. Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania jednorazowego świadczenia, w tym decyzje administracyjną o następującym numerze:

1. **K.G** – 309.2022 z dnia 28.06.2022 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia jest wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wraz z kompletem dokumentów. Na złożonym wniosku widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wniosek zawierał dane dotyczące osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia oraz dane dziecka, na które ustalane jest prawo do pomocy. Złożony był w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Do wniosku dołączone były wymagane ustawowo zaświadczenia lekarskie, tj.:

- zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: neonatologii,
- zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż postępowania w przedmiocie ustalenia prawa do jednorazowego świadczenia prowadzone były terminowo. Decyzja zawierała datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, w jakim trybie służy od niej odwołanie. Rozstrzygnięcie decyzji wskazywało dane dziecka, na które przyznana jest pomoc oraz kwotę przyznanego świadczenia. Świadczenie przyznawano i wypłacano w kwocie 4 000,00 zł jednorazowo. Decyzję administracyjną wydano w terminie, a sposób jej doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.

W sprawdzonej sprawie nie stwierdzono nieprawidłowości.

**W jednostce kontrolowanej nie stwierdzono występowania uchybień ani nieprawidłowości, w związku z tym nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.**

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Burmistrz Miasta Jaworzyna Śląska, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

*Iwona Drelichowska-Stopa*  
Dyrektor Wydziału  
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Burmistrz Miasta Jaworzyna Śląska
2. a/a

KIEROWNIK ODZIAŁU  
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej  
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

*Ewelina Zygmunt*